יום ראשון 06 מרץ 2022
לכל חברי התאחדות

לכבוד
המנהל/ת הכללי/ת

א.ג.נ,

<u>עדכון כלכלי והשלכות של המלחמה בין רוסיה לאוקראינה</u>

במהלך שלושת החודשים האחרונים הלכה וגברה מתיחות צבאית בגבול רוסיה אוקראינה בשל דרישה תקיפה של רוסיה לאי הצטרפותה של אוקראינה כחברה בברית נאט"ו. במהלך תקופה זו החליטה רוסיה לעבות כוחות סביב אוקראינה. ב-22 לפברואר 2022 הכריזה רוסיה כי הוא מכירה בחלקים של אוקראינה כרוסיים וב-24 בפברואר 2022 פלשו כוחות צבא רוסיים אל אוקראינה. כתגובה, מדינות המערב ובראשם ארצות הברית הטילו סנקציות כלכליות משמעותיות על הרוסים.
רצ"ב רשימה כללית של הסנקציות שנקטו הצדדים מאז הפלישה לחצי האי קרים ב 2014:

2014 :
סנקציות של ארה"ב :
- הגבלות על יצוא סחורות וחברות בעלות פוטנציאל צבאי
- חרם על סחר עם חצי האי קרים
- סנקציות פיננסיות על בנקים וחברות אנרגיה
- רשימה שחורה של אנשים וארגונים

סנקציות של האיחוד האירופאי :
- הגבלות על יצוא סחורות וחברות בעלות פוטנציאל צבאי
- חרם על סחר עם חצי האי קרים
- הגבלות על שירותים פיננסיים לחברות רוסיות
- סנקציות פיננסיות על בנקים וחברות אנרגיה
- רשימה שחורה של אנשים וארגונים

תגובת רוסיה :
- הגבלות על ייצוא מוצרי חקלאות לארה"ב ואירופה

2021-2017
סנקציות של ארה"ב:
- בנקים אמריקאים מנועים מלממן את הממשלה הרוסית
- הגבלות על אג"ח רוסי
- גופים פיננסים מנועים מלרכוש חוב רוסי בשווקים הראשיים

תגובת רוסיה :
- המשך הגבלות על יצוא מוצרים חקלאיים
- התערבות בקמפיינים פוליטיים

2022
סנקציות של ארה"ב :
- גופים פיננסים מנועים מלרכוש חוב רוסי גם בשווקים המשניים
- סנקציות על בנקים ממשלתיים רוסיים
- הרחבת הרשימה השחורה

סנקציות של האיחוד האירופאי:

- עצירת ההיתר להפעלת צינור הגז נורדסטרים 2
- הרחבת הרשימה השחורה

בשיתוף מכון היצוא אנו מעבירים טבלה מסכמת של בנושא ההשלכות הכלכליות והסנקציות שננקטו בעקבות מהלכים אלו:

נושא	סוג המידע (סקירה/ סנקציה)	מדינה	סיכום קצר	קישור למידע נוסף
ביטוח סיכוני סחר חוץ	סקירה	כללי	המלחמה באוקראינה משפיעה על הכלכלה הגלובלית בשלושה ערוצים עיקריים: משק האנרגיה, המסחר הבינ"ל והמגזר הפיננסי.	לחצ/י כאן
ניתוח השפעת המתיחות בגבול רוסיה אוקראינה על היצוא הישראלי	סקירה	כללי	סקירה ובחינה של השפעה אפשרית של תרחישים שונים של משבר זה על היצוא הישראלי.	לחצ/י כאן
איסור עגינה של אוניות רוסיות בבריטניה	סנקציה	בריטניה	החל מ 1 למרץ 2022, הודיעה ממשלת בריטניה יחול איסור מיידי לספינות הנושאות את דגל רוסיה מלעגון בנמלי הממלכה המאוחדת.	לחצ/י כאן
סנקציות על אישים רוסים	סנקציה	בריטניה	החל מ-22 בפברואר החלה ממשלת בריטניה להטיל סנקציות על אישים רוסים. את הרשימה המלאה של האישים הרוסים שעליהם משרד האוצר הבריטי הטיל סנקציות, ניתן למצוא בקישור הבא.	לחצ/י כאן
סנקציות על גופים רוסים	סנקציה	בריטניה	החל מ-22 בפברואר החלה ממשלת בריטניה להטיל סנקציות על גופים רוסים. את הרשימה המלאה של הגופים הרוסים שעליהם משרד האוצר הבריטי הטיל סנקציות, ניתן למצוא בקישור הבא.	לחצ/י כאן
סנקציות אמריקאיות על משפחות ואישים הקשורים לממשל הרוסי	סנקציה	ארה"ב	החל מ26 בפברואר 2022 ממשלת ארצות הברית הטילה סנקציות על קשר, פעילות עסקית ותפיסת נכסים של המשפחות והאישים בקישור הבא.	לחצ/י כאן
סנקציות אמריקאיות על כלי שייט מסחריים-ממשלתיים של ממשלת רוסיה	סנקציה	ארה"ב	סנקציות אמריקאיות על כלי שייט מסחריים-ממשלתיים של ממשלת רוסיה	לחצ/י כאן

מניעת גישה של בנקים רוסיים ל SWIFT

ב-26 בפברואר, ארצות הברית, הנציבות האירופית, בריטניה וקנדה הודיעו על התחייבות להבטיח שבנקים רוסים נבחרים יוסרו ממערכת ההודעות SWIFT או שהגישה שלהם תוגבל. ב-2 במרץ, האיחוד האירופי פירט כי שבעה בנקים רוסים יוחרגו ממערכת ההודעות SWIFT בפעולה שתיכנס לתוקף ב-12 במרץ ותואמה עם שותפיו הבינלאומיים לרבות ארה"ב ובריטניה. יתרה מכך, בהתאם לפעולותיה של רוסיה, הנציבות מוכנה להוסיף בנקים רוסים נוספים בהתראה קצרה, ובכך להעלות את אי הוודאות לגבי הגישה העתידית ל-SWIFT של כל הבנקים הרוסיים האחרים.
במקרה של רוסיה, ייתכן שההשפעה לא תהיה כל כך חמורה. כבר ב-2014 ריחף האיום של ניתוק הקשרים ממערכת ה- SWIFT מעל ראשה של רוסיה, לא רק שזה לא קרה, אלא שזה הזניק פיתוח רוסי של מערכת תשלומים והעברת כספים בין בנקאית. אז נכון שהמערכת הרוסית להעברת הודעות פיננסיות (The SPFS- Russian System for Transfer of Financial Messages) אינה מפותחת מספיק ולא לגמרי משתווה ליכולות של ה-SWIFT, אך היא כבר מטפלת בכ-20% מכל התקשורת הפיננסית המקומית ברוסיה. בנקים רוסיים וחברות רב-לאומיות המחפשים דרכים להעביר כספים יתקבלו בשמחה גם במערכת התשלומים הבין-בנקאית הסינית ההולכת וגדלה (CIPS- Chinese Cross-border Interbank Payment System). בדומה ל-SPFS הרוסית, רשת ה-CIPS קטנה בהשוואה ל-SWIFT, יחד עם זאת, ל-CIPS יש כבר משתמשים ב-100 מדינות, וסביר להניח שה-People's Bank of China, המנהל את המערכת, ישמח להרחיב את טווח היריעה שלו ולשמש כחלופה למערכות בנקאיות, שעשויות להיתפס בעיני אחדים, כנשלטות יתר על המידה ע"י האינטרס האמריקני. למידע נוסף – לחצ/י כאן

סנקציות פוטנציאליות - ארה"ב והאיחוד האירופאי

- הרחבת הסנקציות על חברות ממשלתיות
- הרחבת הרשימה השחורה כולל אנשי ממשל ופוטין עצמו
- סנקציות על תעשיית הנפט והגז
- בקרה על המסחר במוצרים טכנולוגיים
- סנקציות על חובות ממשלתיים וחברות
- סנקציות על הבנק המרכזי של רוסיה
- אמברגו מלא על סחורות כולל נפט וגז

סנקציות פוטנציאליות – רוסיה

- מתקפות סייבר על תשתיות
- הפסקת היצוא של הגז הטבעי

אגף סחר חוץ וקשרים בינלאומיים, נמצא בקשר שוטף עם משרדי הממשלה הרלוונטיים: משרד החוץ, משרד הכלכלה, משרד האוצר ובנק ישראל, כמו כן עם איגוד הבנקים במטרה לנטר את ההשפעות על ביטוחי סחר חוץ, משטר התשלומים, שילוחים, פיקוח ממשלתי וכדומה ולהבין את המשמעויות של משטר הסנקציות שמתהווה כעת מול רוסיה ובאיזה מידה משטר זה ישפיע וישליך על חברות ישראליות ואנחנו ממשיכים ללמוד ולבחון את הסנקציות אשר מושתות מכל הגורמים.

רצ"ב קישור לדף המידע אשר מתעדכן כל הזמן – **לחצ/י כאן**

במידה ונתקלתם בקשיים או ברצונכם לקבל מידע נוסף על ההשלכות ניתן לפנות ל:

איתי נקש
סגן ראש אגף סחר חוץ וקשרים בינלאומיים
טלפון: 03-5198719
מייל Itai@industry.org.il

בברכה,

דן קטריבס
מנהל אגף סחר חוץ וקשרים בינלאומיים
התאחדות התעשיינים